

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/112/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202832
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8822202832.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XXX, XXX XX C., o zaplatenie 644,19 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie zastavuje v časti o zaplatenie sumy 74,07 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 74,07 eur od 21.11.2022 do zaplatenia.

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 129,83 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 129,83 eur od 21.11.2022 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietá.

Žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

20

1. Pôvodný žalobca sa žalobou podanou dňa 29.12.2022 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 644,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 21.11.2022 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 18.07.2016 uzatvorená Zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s., (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. 51769530. Žalovanej bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 21,24 %. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mala žalovaná schválený úverový rámec vo výške 450,00 eur a bola povinná žalobcovi platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 15,00 eur. Žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce jej zo Zmluvy, a to ani napriek viacerým výzvam zo strany žalobcu. Pred odstúpením pohľadávky žalobcu na vymáhanie žalobca vystavil ku dňu 04.11.2022 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.10.2022 obsahujúci súhrn debetných položiek, a to istiny, poplatkov, sankčného úroku a štandardného úroku s prihliadnutím na vykonané úhrady žalovanej s konečným zostatkom na úhradu vo výške 644,19 eur. Konečný dlh žalovanej z doposiaľ neuhradeného dlžného zostatku predstavuje sumu vo výške 644,19 eur. Žalovaná si nespĺnila povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok v lehote splatnosti určenej vo výpise z bankovej

knihy s konečným stavom ku dňu 31.10.2022, t. j. v lehote splatnosti do dňa 20.11.2022. Žalobcovi tak vznikol nárok na úhradu úrokov z omeškania v zákonnej výške podľa § 517 Občianskeho zákonníka, odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, t. j. od 21.11.2022 do zaplatenia.

2. Právny zástupca žalobcu sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' riadne a včas ospravedlnil a súhlasil, aby sa konalo v jeho neprítomnosti.

3. Rovnako sa nedostavila ani žalovaná, ktorá však svoju neúčast' neospravedlnila. K žalobe žalobcu sa nevyjadřila.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Pôžičkovej karty Quatro a zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.07.2016, informáciou o RPMN a priemernej RPMN, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, listom, informáciami v zmysle zákona č. 122/2013 Z.z., informáciami o finančnom sprostredkovaní, obchodnými podmienkami, doručenkou, výpisom z Quatro šikovnej karty, písomným podaním žalobcu zo dňa 06.02.2023 s prílohami, a to prílohou č. 1, prílohou č. 3, oznámením o postúpení pohľadávky, odvolaním plnomocenstva, dodatkom č. 6 k rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok, žiadosťou o postúpenie a prevod, písomným podaním žalobcu zo dňa 13.03.2023 s prílohami, a to Zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Pôžičkovej karty Quatro a zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 18.07.2016, informáciou o RPMN a priemernej RPMN, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, listom, informáciami v zmysle zákona č. 122/2013 Z.z., informáciami o finančnom sprostredkovaní, obchodnými podmienkami, doručenkou, predžalobnou upomienkou, oznámením o okamžitej splatnosti úveru s kópiou doručky, cenníkom VÚB, a.s. a zistil nasledovný skutkový stav:

5. V priebehu konania podal pôvodný žalobca na tunajší súd návrh na zmenu na strane žalobcu. Súd uznesením zo dňa 22.02.2023, č.k. 5Csp/112/2022 -51 pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, do konania vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154. Pôvodný žalobca ako postupca ku dňu 18.01.2023 postúpil žalobcovi ako postupníkovi pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania, pričom žalovanej postupca zaslal oznámenie o postúpení pohľadávky. Predložil tiež Žiadosť o postúpenie a prevod z 09.01.2023 a prílohy zmluvy o postúpení pohľadávky, v ktorých je špecifikovaná aj pohľadávka proti žalovanej. Tým je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

6. Pôvodný veriteľ a žalovaná ako klient uzatvorili dňa 18.07.2016 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Pôžičková karta Quatro a zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V zmluve je uvedený úverový rámec 450,00 eur a štandardná mesačná splátka 15,00 eur. Štandardná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 15 % ročne. RPMN je uvedené vo výške 18,78 % ročne.

7. Podľa výpisu z Quatro Šikovnej karty je zrejmé, že za zúčtovacie obdobie od 27.07.2016 do 31.10.2022 z kartového účtu č. 0051769530 žalovaná vyčerpala sumu 699,83 eur a poukázala úhrady vo výške 570,- eur. Posledné čerpanie bolo žalovanou realizované dňa 26.07.2019. Posledná úhrada bola žalovanou realizovaná dňa 21.08.2019 v sume 15,00 eur. Vo výpise sa uvádza úverový rámec (limit) vo výške 450,00 eur a výška splátky 15,00 eur.

8. Z predžalobnej upomienky zo dňa 28.11.2019 súd zistil, že právny predchodca žalobcu žiadal žalovanú bezodkladne uhradiť nedoplatok na splátkach v celkovej výške 45,00 eur a zároveň ju upozornil, že ak do 12.12.2019 nedôjde k úhrade bude oprávnený úver zosplatiť. Podľa predloženej doručky sa zásielka dostala do dispozičnej sféry žalovanej dňa 05.12.2019. Pôvodný veriteľ listom zo dňa 02.01.2020 oznámil žalovanej, že vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku vo výške 480,45 eur.

9. Žalobca v podaní zo dňa 13.03.2023 uviedol, že žalovaná dňa 18.07.2016 vyplnila Žiadosť o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Pôžičková karta Quatro a zmluva spotrebiteľskom úvere (ďalej len „Žiadosť“). V zmysle Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. (ďalej len „Banka“) v spolupráci so spoločnosťou Consumer finance holding, a.s. platných a účinných v čase podpisu Žiadosti, prijatím a schválením

Žiadosti o vydanie a používanie kreditnej platobnej karty Pôžičková karta Quatro a zmluva spotrebiteľskom úvere zo strany Banky došlo k uzatvoreniu zmluvy o vydanie a používanie kreditnej platobnej karty VÚB, a.s.. Zo strany Banky bola uvedená žiadosť schválená dňa 18.07.2016, o čom svedčí podpis na uvedenej Žiadosti. Žiadosť o vydanie a používanie kreditnej platobnej karty Pôžičková karta Quatro a zmluva spotrebiteľskom úvere, resp. po schválení Bankou, Zmluva o vydanie a používanie kreditnej platobnej karty VÚB, a.s. bola súdu zaslaná spolu s podaným Návrhom na vydanie platobného rozkazu. Kreditná karta je forma revolvingového úveru, t.j. automaticky obnovovaného úveru, ktorý je čerpaný používaním tejto karty. Žalovaná ako majiteľka karty môže, ale nemusí tento úver čerpať. Z kreditných a debetných transakcií žalovanej vyplývajúcej z predloženého položkovitého výpisu z kartového účtu žalovanej jednoznačne vyplýva, že žalovaná vyplnením a podpísaním Žiadosti súhlasila s opakovaným obnovením úverového limitu, keďže kreditnú kartu dlhodobo využívala v súlade s Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer finance holding, a.s. (ďalej len „Obchodné podmienky“). Čo sa týka spôsobu akým právny predchodca žalobcu posudzoval schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tieto skutočnosti vyplývajú priamo z článku II Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kde žalovaná vyplnila informácie týkajúce sa priemerného čistého mesačného príjmu, a rovnako tak bola povinná uviesť pracovné zaradenie. Žalobca má za to, že právny predchodca žalobcu riadne splnil podmienky uvedené v § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mala žalovaná schválený úverový rámec vo výške 450,00 eur so zmluvným úrokom vo výške 15,00 % ročne so štandardnou splátkou vo výške 15,00 eur mesačne. Splatnosť štandardnej mesačnej splátky bola stanovená na 15. deň v kalendárnom mesiaci. Žalovaná začala čerpať úverový rámec od 26.07.2016 ako vyplýva z predloženého položkovitého výpisu z kartového účtu žalovanej v časti debetných transakcií. V súlade s čl. V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok právny predchodca žalobcu listom zo dňa 02.01.2020 vyhlásil Okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovanej spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške. Žalobca uviedol, že má za to, že uplatnený nárok premlčaný nie je. Uviedol, že pokiaľ sa pri premlčaní vychádza z ustanovenia § 101 OZ, teda že premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa mohlo právo uplatniť po prvý raz, v spojení s ustanovením § 103 OZ je nutné poznamenať, že ak sa žalovaná dostala do omeškania so splátkou zročnou dňa 15.09.2019, na ktorej zaplatenie pod hrozbou zosplatnenia bola vyzvaná v predžalobnej upomienke právneho predchodcu zo dňa 28.11.2019 právny predchodca ani nemohol pristúpiť k zosplatneniu a uplatniť právo v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej splatnosti skôr ako po troch mesiacoch od danej splátky. Z uvedeného vyplýva, že právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol veriteľ (teda aj súdne) uplatniť najskôr dňom nasledujúcim po 15.12.2019 (t.j. 16.12.2019), kedy uplynuli tri mesiace od omeškania splátky, pre ktorej nezaplatenie pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru a od tohto dňa začala plynúť všeobecná premlčacia doba 3 rokov. Žalobca pri tom poukázal na právny názor vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Košiciach č.k. 11Co/153/2019-126 zhodne s právnym názorom vyjadreným v zjednocujúcom stanovisku občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, podľa ktorého premlčacia doba predčasne zosplatneného dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na ust. § 53 ods. 9 OZ až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatnenie dlhu (podporne rozsudok Okresného súdu Košice II, č.k. 24Csp/36/2020-138, odsek 17). V tejto súvislosti žalobca tiež poukázal na právny názor Krajského súdu v Bratislave vyjadrený v uznesení zo dňa 22.03.2022, č.k. 5Co/223/2019 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.12.2022, sp. zn. 4Cdo/132/2021. Žalobca tiež argumentuje neplynutím lehôt upravených v zákone č. 62/2020 Z.z., na základe ktorého má za to, že žaloba bola podaná v 3 ročnej premlčacej dobe a uplatnený nárok premlčaný nie je. V posudzovanej veci bol žalovanej právnym predchodcom žalobcu poskytnutý osobitný typ spotrebiteľského úveru a to revolvingový úver. Revolvingový úver je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Z uvedeného dôvodu v priebehu trvania revolvingu nie je možné na počiatku zmluvného vzťahu určiť výšku RPMN, pretože sa úver čerpá podľa vôle dlžníka a následne veriteľom dopĺňa, čím sa tak menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Poukázal na závery vyjadrené v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.1.2011 pod sp.zn. 6Co/95/2010. S uvedenou skutočnosťou výslovne počíta aj zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 3 ods. 6 z.č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o a) úverovom limite, ak je stanovený, b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže

byť zmenená a doplnená, c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy. V predloženej zmluvnej dokumentácii, ktorej súčasťou boli aj Obchodné podmienky pre vydanie a používanie platobných kariet vydaných Všeobecnou úverovou bankou, a. s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. sa nachádza aj indikatívny výpočet RPMN podľa vzorca v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a jeho prílohy č. 2. O výške ročnej úrokovej sadzby 15,00 % označenej vo výpise ako štandardná ročná úroková sadzba, ako aj výške schváleného úverového rámca 450,00 eur a výške štandardnej mesačnej splátky 15,00 eur bola žalovaná počas trvania úverového vzťahu každý mesiac oboznámená, a to vo forme mesačne zasielaných výpisov z kreditnej karty VÚB, a. s., ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Žalovaná bola oboznámená s výškou štandardnej ročnej úrokovej sadzby aj prostredníctvom Cenníka VÚB, a. s. pre produkty vydané v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s.. RPMN v zmluve nie je možné určiť z objektívnych dôvodov. Úver poskytnutý žalovanej vo forme revolvingu nie je bezúročný. Žalovanej bol poskytnutý osobitný typ spotrebiteľského úveru a to revolvingový úver, ktorý je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Z objektívnych dôvodov tak ani nie je možné určiť termín konečnej splatnosti úveru, ktorý je typický pre splátkové úvery uzavreté na dobu určitú. K uvedeniu doby trvania úverového vzťahu žalobca odkázal na čl. X bod 60 Obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy, v zmysle ktorých sa úverová zmluva uzatvára na dobu neurčitú, čím je splnená zákonná povinnosť uvedenia doby trvania zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) z.č. 129/2010 Z.z. Žalovaná začala čerpať úverový rámec od 26.07.2016 ako vyplýva z predložených položkovitých výpisov z kartového účtu žalovanej v časti debetných transakcií. Kreditná karta je forma bankového úveru, ktorý je čerpaný používaním karty. Plnenie žalovanej v prospech kartového účtu predstavuje sumu 570,00 eur, ktorá je podrobne rozpísaná vo výpisoch z kartového účtu žalovaného v časti kreditných transakcií s popisom transakcie „Úhrada“. Uvedené výpisy boli súdu predložené spolu s Návrhom na vydanie platobného rozkazu. Plnenie žalovanej v prospech kartového účtu bolo započítané v súlade s čl. V bode 26 Obchodných podmienok. Žalovaná suma 644,19 eur pozostáva z istiny 440,46 eur, poplatkov 11,47 eur, štandardného úroku 129,66 eur, sankčného úroku 62,60 eur. Žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 74,07 eur (poplatky a sankčný úrok) s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhol, aby súd konanie v tejto časti zastavil. Z dôvodu čiastočného späťvzatia zároveň upravil petit žaloby a navrhol, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 570,12 eur, úrok z omeškania vo výške 5,00 % p.a. zo sumy 570,12 eur od 21.11.2022 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu. Pre prípad, že žalovaná uzná uplatnený nárok, s poukazom na § 282 C.s.p žalobca navrhol, aby súd rozhodol vo veci rozsudkom pre uznanie.

10. V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

12. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

14. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

18. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

19. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

20. V zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

22. Ako vyplýva z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

23. Podľa § 9 ods. 9 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách.

24. V zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

25. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

26. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

27. V zmysle § 526 ods. Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

28. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

29. Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatíu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. (§ 146 ods. 1 CSP).

30. Podaním doručeným súdu dňa 13.03.2023 žalobca vzal čiastočne späť žalobu v časti o zaplatenie sumy 74,07 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 74,07 eur od 21.11.2022 do zaplatenia, a to pred prvým pojednávaním, súd preto v tejto časti konanie zastavil.

31. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

32. Podľa § 879v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

33. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

34. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

35. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

36. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

37. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úrok (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

38. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

39. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

40. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

41. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovaného ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

42. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

43. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských

zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

44. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalovanou bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mal byť žalovanej poskytnutý osobitný druh revolvingového úveru pôvodne s úverovým rámcom 450,00 eur a mesačnou splátkou 15,00 eur. Štandardná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 15,00 % ročne. Ku dňu 02.01.2020 došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti celého úveru. Platbami a výberom žalovaná reálne vyčerpala finančné prostriedky vo výške 699,83 eur (prevyšujúca suma vyplývajúca z Výpisu z Quatro šikovnej karty pozostáva zo štandardných úrokov, rôznych poplatkov a sankčných úrokov) a v prospech žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu) žalovaná uhradila sumu 570,00 eur. Vyššie uvedené je zrejme zo žalobcom predloženého výpisu z úverového účtu a písomného vyjadrenia žalobcu zo dňa 13.03.2023.

45. Súd by sa musel zaoberať v zmysle vyššie citovaného ust. § 54a Občianskeho zákonníka, či sa nejedná o premlčaný dlh.

46. K povinnosti ex offio skúmať, či žalobcom uplatnené právo na zaplatenie dlhu zo strany spotrebiteľa nie je premlčané, porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/65/2019 zo dňa 19.06.2019.

47. Dňa 05.12.2018 nadobudol účinnosť zákon č. 343/2018 Z. z. z 27.11.2018, ktorým sa dopĺňa zákon č. 140/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Z vyššie cit. ust. § 54a Občianskeho zákonníka vyplýva, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, a ani ho platne zabezpečiť.

48. Právny predchodca žalobcu je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania bolo poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Žalovaná pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva je preto podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou a v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, jedná sa o spotrebiteľský úver.

49. Je zrejme, že vo vzťahoch založených spotrebiteľskou zmluvou premlčané právo nemožno vôbec vymáhať, teda uplatniť na súde a súd prihliada na takúto nevyvážateľnosť práva aj bez námietky dlžníka. Neobstoí ani argumentácia o porušení rovnosti strán v spore. Osobitná úprava následkov premlčania práva zo spotrebiteľských zmlúv sa totiž vzťahuje tak na spotrebiteľa, ako aj na dodávateľa. Úprava v ust. § 54a vety prvej Občianskeho zákonníka je porovnateľná s úpravou stávky a hry uvedenej v ust. § 845 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Ani tieto plnenia taxatívne vymenované v označenom zákonom ustanovení nie je možné súdne vymáhať. Takéto plnenia preto nie je možné súdom ani priznať a žalobu treba z uvedeného dôvodu zamietnuť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6CoCsp/23/2020 z 28. 10. 2020 v obdobnej veci žalobcu).

50. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

51. Ak toto právo nevyužije, celý dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zaplatenie celej pohľadávky naraz.

52. Právo veriteľa na uplatnenie tzv. straty výhody splátok sa premlčí v trojročnej premlčacej dobe; pre začiatok jej plynutia je rozhodujúci okamih, kedy sa stala splatnou splátka, v dôsledku nezaplatenia ktorej veriteľ právo na stratu výhody splátok uplatnil (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 26 Cdo 3012/2015 z 2. 11. 2015).

53. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného.

Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

54. Ak veriteľ právo na zosplatnenie celého dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, účinne uplatní, začína plynúť premlčacia doba od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo.

55. Z obsahu podania žalobcu zo dňa 13.03.2023 vyplýva, že k zosplatneniu úveru došlo pre nezaplatenie splátky splatnej v septembri 2019 (15.9.2019), čo korešponduje s ďalšími predloženými listinami, a to predžalobnou upomienkou zo dňa 28.11.2019 ako aj výpisom z Quatro šikovnej karty (posledná úhrada splátky bola žalovanou vykonaná v auguste 2019). Žaloba bola na súde podaná dňa 29.12.2022. Aplikujúc tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 4Cdo/132/2021 z 15.12.2022 je zrejmé, že najskôr by tak žalobca mohol uplatniť svoj nárok na súde v decembri 2019. Po pripočítaní 76 dní v zmysle zákona č. 62/2020 Z.z. (35 dní za obdobie neplynutia lehôt od 27. 3. 2020 do 30. 4 2020 a 41 dní od 19.1.2021 do 28.2.2021) k premlčaniu žalobcom uplatneného nároku v danej veci nedošlo.

56. Uzatvorená úverová zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§ 1 ods. 2 zákona). Právny predchodca žalobcu je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

57. V zmysle zmluvy bola pôžička žalovanej poskytnutá pri ročnej úrokovej sadzbe 15,00 %. Žalobca pritom v žalobe uvádza úrokovú sadzbu 21,24% a vo výpise z Quatro Šikovnej karty je uvádzaná základná úroková sadzba 0,00% ročne.

58. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

59. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

60. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich

dojednania, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

61. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov (cca 30 splátok, pri úverovom rámci 450,00 eur a výške splátky 15,00 eur) v júli 2016 činil úrok 6,98 % p.a. (nové obchody). Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

62. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

63. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

64. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. § 39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti úroku neplatným právnym úkonom.

65. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstate trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013.

66. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100 % priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

67. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014.

68. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100 % priemernú cenu porovnateľných

úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 214,89 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 114,89 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

69. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§ 41 Občianskeho zákonníka). Súd tak zamietol nárok žalobcu na úroky z úveru uplatnenej žalobou.

70. Súd sa pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.

71. Pokiaľ by žalobca namietol, že nemožno zohľadňovať len výšku úrokov, ale iba celkovú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevylučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevylučuje s uplatnením korektívy dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020).

72. Pokiaľ ide konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd poukazuje na ustálenú judikatúru a v tejto súvislosti súd poukazuje v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

73. Vo vyššie citovanom prípade odvolací súd považoval za odporujúci dobrým mravom úrok vo výške 28,68 % ročne, avšak pri zistení priemernej ročnej úrokovej miery úrokov poskytovaných v období uzavretia zmluvy bankami vo výške 14,56 %.

74. Súd poukazuje aj na neskoršie prijatú právnu úpravu a na dôvodovú správu k nariadeniu vlády SR č. 141/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Touto novelou sa vykonáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ustanovením najvyššej prípustnej výšky odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov, pričom i Vláda SR predpokladala že samotné stanovenie tejto najvyššej prípustnej odplaty nevylučuje uplatnenie korektívy dobrých mravov. Podľa textu dôvodov správy: „V súvislosti s RPMN je potrebné ešte uviesť, že v niektorých súdnych rozhodnutiach už odplata požadovaná na úrovni 23 % a viac je posudzovaná ako v rozpore s dobrými mravmi a teda v kontexte s vyššie načrtnutou tabuľkou RPMN celkové

náklady by pri verifikácii dobrých mravov nemali prekročiť 30 - 35 %, pričom plnenie dosahujúce 40 - 50 % by bolo možné označiť pri splnení ďalších znakov za úžerné. V uvedenom kontexte bude vždy aplikovateľná aj skutková podstata úžery pri zachovaní správneho právneho posúdenia hrubého nepomeru protiplnenia a jej ostatných znakov - v danom kontexte bude, aby súdy pri zachovaní vzťahu subsidiarity § 39 Občianskeho zákonníka správne vyhodnotili aj aplikačný rozmer § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje iba jeden z dôvodov neplatnosti právneho úkonu. Uvedeným dlhodobým judikovaným pravidlám sa musí regulatívnym spôsobom prispôsobiť aj trh požičiavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom, keďže výhodnosť tohto prispôsobenia je práve v dosiahnutí právnej istoty v otázke platného dojednanja spotrebiteľskej zmluvy.“

75. S námietkami dodávateľa týkajúcimi sa odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 občianskeho zákonníka sa vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v rozsudku sp.zn. 3Co/83/2017 z 07. 11. 2017: „Odvolací súd zároveň poukazuje aj na tú skutočnosť, že ročný úrok za poskytnutie úveru dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi.“

76. Prijaté znenie ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. bolo odôvodnené tým, že ide o upresnenie údajovej bázy ukazovateľa, z ktorého sa vychádza pri poskytovaní primeranosti odplaty za spotrebiteľský úver. Túto údajovú bázu, pokiaľ ide o výšku odplaty lehoty splatnosti spôsob zabezpečenia objem poskytnutých úverov na finančnom trhu poskytujú hlásenia zverejňované štvrťročne Ministerstvom financií SR na základe hlásených subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Takýmto spôsobom bolo referenčné kritérium, podľa ktorého sa mohla posudzovať primeranosť zo sektoru bánk prenesená na sektor finančného trhu ako taký, teda na všetky spoločnosti poskytujúce peňažné prostriedky spotrebiteľom, a to pri absencii akýchkoľvek pravidiel odplaty a jej stropu. To neznamená, že by súd aj v takom prípade nemal možnosť posudzovať aj takýto úverový vzťah, ktorý sa dotýka uvedených úrokov v zmysle § 39 Obč. zák. v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka. V danej veci preto bolo možné na základe ustálenej judikatúry pristúpiť k posudzovaniu odplaty založenej na referenčnej báze odplaty požadovanej bankami u spotrebných úverov v obdobných prípadoch (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 2CoCsp/2/2020 z 20. 08. 2020).

77. Obdobne sa s otázkou rozporu úroku s dobrými mravmi vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v týchto rozhodnutiach:

78. „Aplikáciu § 3 OZ nevylučuje ani ust. § 53 ods. 6 OZ, kedy za obvyklé, primerané a neúžernícke úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprimerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019)

79. „Výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 8,76 %, teda prekročenie tejto úrokovej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 10 rokov, o viac ako 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

80. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednanja obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. S neprimeranými úrokmi vo výške 17,70 % ročne pri prípustnej celkovej výške odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka sa vysporiadal vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd v Prešove vo veci sp.zn. 7CoCsp/54/2020 z 24. 06. 2021: „Osobitný význam úrokov ako jednej zo zložiek odplaty sa prejavuje v tom, že zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval v ust. § 9 ods. 2 písm. i) uvádzať i úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Je preto potrebné bez akýchkoľvek pochybností pripustiť, aby táto zložka odplaty, teda úrok, podliehal súdnemu prieskumu so zameraním na zistenie, či je v súlade s dobrými mravmi alebo nie.“ ... „Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Dohodnutá úroková sadzba 19,90 % oproti priemernej úrokovej miere bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam október 2016 pri úveroch nad 5 rokov vo výške 8,83 % ročne o viac ako dvojnásobok prevyšuje tento priemer, čo rozhodne nemožno

považovať za primerané a teda zodpovedajúce dobrým mravom. Záver o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi má preto oporu vo vykonanom dokazovaní (§ 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka).“

81. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

82. Je potrebné navyše zdôrazniť, že odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

83. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri uzatváraní zmluvy so žalovanou mal právny predchodca žalobcu údaj, že žalovaná je starobná dôchodkyňa s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 227,00 eur. Nebolo preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

84. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

85. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

86. V danom prípade nebolo preukázané, aby právny predchodca žalobcu mal k dispozícii doklady o príjme žalovanej (potvrdenie o poberaní starobného dôchodku). Nie je zrejmé ani ako overil dodávateľ v danom prípade žalovanou uvádzané údaje. Nebolo preukázané, že by mal dodávateľ pri uzatváraní zmluvy doklady o výdavkoch žalovanej, najmä nákladoch na bývanie, dokladoch SIPO prípadne výpis z bežného účtu, pri uzatváraní zmluvy. Súd nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovanej, teda kde táto bývala, či vlastnila nehnuteľnosť alebo či bývala v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzala a taktiež nepreukázal ani

iné doklady, resp. zistenia o jej výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

87. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností príslušnými listinami.

88. Žalobca navyše nepredložil ani doklad o prípadnej lustrácii žalovanej v niektorom z úverových registrov a vôbec nezisťoval prípadné úverové zaťaženie žalovanej. Právny predchodca žalobcu zjavne nemal absolútne žiadnu predstavu o majetkovej situácii žalovanej, o jej príjmach, výdavkoch, životných nákladoch. Ak by bol dodávateľ skúmal výdavky žalovanej v čase uzavretia zmluvy s odbornou starostlivosťou, uvedené skutočnosti by nemohli uniknúť z jeho pozornosti.

89. Žalobca, aj napriek výzve zo dňa 23.02.2023, súdu nepredložil žiadne doklady o skúmaní bonity žalovanej, neskúmal príjmy a výdavky žalovanej na živobytie, nepredložil ani doklad o zisťovaní prípadnej existencie úverového zaťaženia žalovanej.

90. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

91. Podľa Rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti:Prokuratura Okręgowa w Kielcach. Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

92. Pri súčasnom poskytnutí úveru s úrokom odporujúcom dobrým mravom a za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

93. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

94. V predmetnej veci bolo preukázané iba to, že žalobca poskytol žalovanej úver s úverovým rámcem 450,00 eur, ktorý mala splácať v splátkach po 15,00 eur. Obligatórne údaje, ktoré by mala obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere uvedené vo formulári z 18.07.2016, tak nie sú relevantné. Zmluva neobsahuje relevantný údaj o RPMN a celkovú čiastku podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko údaje o RPMN, ktoré sú uvedené v čl. III. zmluvy sú síce pre zmluvu s úverovým rámcem 450,00 eur, avšak ráta s prvou až predposlednou splátkou vo výške 37,50 eur

a poslednou splátkou 84,47 eur, nie 15,00 eur, za predpokladu vyčerpania úveru 01.08.2016, pričom k uzavretiu zmluvy došlo 18.07.2016 a k prvému čerpaniu zo strany žalovanej došlo 26.07.2016, ako to vyplýva z výpisu z pôžičkovej karty (čl. 17 spisu).

95. V časti III. zmluvného formulára označenej ako „Podmienky úveru“ je obsiahnutý údaj o: výpočte RPMN s odkazom na prílohu č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, štandardnej úrokovej sadzbe vo výške 15,00 % ročne, konečnej splatnosti úveru dňa 01.08.2016, trvaní poskytovaného úveru na obdobie jedného roka počnúc dňom prvého čerpania. Výšku a splatnosť mesačných splátok vymedzuje ako rovnaké mesačné splátky so začiatkom jedného mesiaca po dni prvého čerpania, pričom v závere uvádza výšku spotrebiteľského úveru 450,00 eur, 12 mesačných splátok a výšku prvej a predposlednej splátky v sume 37,50 eur a výšku poslednej splátky v sume 84,47 eur. V prílohe Informácia o RPMN a priemernej RPMN pri spotrebiteľských úveroch z kreditných kariet je v bode 2. uvedený Indikatívny výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) ako vzorec uvedený v Zákone o spotrebiteľských úveroch a ďalej je v tomto bode uvedené, že: Pri predpoklade určitých vstupných údajov, okrem iného aj výšky spotrebiteľského úveru 450,00 eur, počte splátok 12, prvej až predposlednej splátky 37,50 eur, poslednej splátky 84,47 eur, je RPMN 18,78 %, pričom ďalej je uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 496,97 eur, celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom 46,97 eur, deň splatnosti štandardnej mesačnej splátky nie je presne špecifikovaný, uvádza sa ako mesačná splátka so začiatkom jedného mesiaca po dni prvého čerpania a priemerná hodnota RPMN je 24,34 %. Súd takto uvedené a takto koncipované údaje nepovažuje za súladné s požiadavkou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 písm. a) až aa) zákona o spotrebiteľských úveroch. Predovšetkým, tieto obligatórne náležitosti zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať jasne, určito, zrozumiteľne, okamžite zistiteľne a čitateľne priamo v texte podmienok poskytnutia úveru a bez akýchkoľvek pochybností vzťahujúce sa na konkrétny dojednaný úver. Z koncipovania celého bodu III. Zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Pôžičková karta Quatro a zmluva o spotrebiteľskom úvere však uvedené naplnené nie je. Ide pritom o časť žiadosti jasne označenú ako „Podmienky úveru“, čo vylučuje logicky jasnosť, zrozumiteľnosť, určitosť týchto údajov tak, ako majú byť obsiahnuté v každej zmluve o spotrebiteľskom úvere. Navyše v prílohe Informácia o RPMN a priemernej RPMN pri spotrebiteľských úveroch z kreditných kariet je uvedené, že ide len o indikatívny výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov pri predpoklade uvedených vstupných údajov, čo samo osebe evokuje len akýsi príkladný výpočet RPMN pri zohľadnení určitých vstupných údajov, avšak nie je zrejmé na prvý pohľad a bez akýchkoľvek pochybností, že ide o konkrétne dojednané údaje vzťahujúce sa na konkrétnu zmluvu o spotrebiteľskom úvere.

96. V danom prípade v zmluve sa uvádza údaj o schválenom úverovom rámci 450,00 eur, výške splátky 15,00 eur, avšak prepočtom podľa výpisu z úverového účtu a z podania žalobcu zo dňa 13.03.2023 vyplýva, že žalovanej boli poskytnuté finančné prostriedky vo výške 699,83 eur pri mesačnej splátke 15,00 eur, čiže tieto údaje nekorešponujú s reálne poskytnutým úverom. Zároveň potom ani nie sú zrejmé predpoklady pre výpočet RPMN v konkrétnom prípade a skutočná RPMN úveru. Súd je potom toho názoru, že v zmluve absentujú skutočné údaje vyžadované podľa § 9 ods. 2 písm. g), k) a l) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy (chýba údaj o RPMN, výška splátky je neurčitá, samotná výška úveru je neurčitá). Dôsledkom uvedeného je potom, že v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považuje sa úver za bezúročný a bez poplatkov.

97. V tejto súvislosti poukazuje súd poukazuje na celkovú nezrozumiteľnosť formulára z 15.5.2014 vzhľadom na vizuálne spracovanie právneho úkonu a jeho zrozumiteľnosť aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 23Cdo/2942/2009, v ktorom Najvyšší súd ČR ustálil, že: „Nemožnosť určitý text prečítať bez vynaloženia zvláštneho úsilia a bez využitia zvláštnych pomôcok, by bola sama o sebe dostačujúcim dôvodom pre konštatovanie neplatnosti Zmluvy o úvere pre jej nezrozumiteľnosť, nakoľko platí, že právny úkon je nezrozumiteľný, ak jednajúci po jazykovej stránke nedosiahol v dôsledku vadného slovného či iného sprostredkovania (rozumej v skúmanom prípade vizuálneho spracovania) jasného vyjadrenia vôle.“

98. Zmluva takisto neobsahuje povinnú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je presný údaj o konečnej splatnosti úveru. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť.

99. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

100. V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27.05.2014, podľa ktorého dôsledkom absencie údajov o konečnej splatnosti úveru je, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na názory vyslovené Krajským súdom v Trnave v rozsudku zo dňa 12.2.2014 sp.zn. 11Co/34/2013, Krajským súdom v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 15.10.2013 sp.zn. 14Co/407/2012.

101. Žalobca má v danom prípade nárok iba na istinu úveru bez úroku z dôvodov uvedených vyššie (úrok v rozpore s dobrými mravmi, bezúročnosť úveru). Žalovaná v danom prípade čerpala úver v sume 699,83 eur a podľa predloženého výpisu uhradila sumu 570,00 eur pred podaním žaloby, súd ju preto zaviazal na úhradu nesplatených a nepremiňovaných istín v sume 129,83 eur. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

102. Všeobecnou požiadavkou toho, aby bolo možné písomnosť považovať za doručeníu je, aby adresát mal objektívnu možnosť sa s touto oboznámiť. Pokiaľ je obsahom zásielky právny úkon, potom sa zásielka považuje za doručeníu najmä jej prevzatím, ale aj vtedy, ak jej adresát bude mať objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej, t.j. akonáhle sa dostane prejav vôle do sféry jeho dispozície (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. januára 2011, sp. zn. 5 Cdo 129/2010).

103. Slovné spojenie „dostane do sféry jeho dispozície“ nemožno vykladať v zmysle procesných predpisov. Je ním treba rozumieť konkrétnu možnosť neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória a súdna prax za takú možnosť považuje nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď dorúčením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i vrhnutím oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonu nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právneho úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť.

104. Jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosťou adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom (napr. vloženíu do poštovej schránky v mieste bydliska adresáta, ak sa tam zdržiava). Nie je prípadne rozhodné, že sa adresát nedozvedel v tento deň o obsahu právneho úkonu (Uz. NS ČR z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1334/2006).

105. Žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dostala do omeškania, zaviazal ju súd aj na zaplatenie úroku z omeškania z dlžnej sumy v žalobcom požadovanej výške 5 % ročne, ktorého výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády zo sumy 129,83 eur od 21.11.2022 (k zosplatneniu došlo 02.01.2020, pričom splatiť dlh mala do 12.12.2019) do zaplatenia. Predžalobná upomienka sa dostala do dispozície žalovanej podľa predloženej doručky uložením neprevzatej zásielky na pošte dňa 5.12.2019.

106. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, výšku úroku súd priznal s poukazom na ust. § 517, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/95 Z.z. Ku dňu 21.11.2022 bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky vo výške 0,00 % p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú 5,00 % ročne

107. Žalovaná nerozporovala doručenie písomnosti žalobcom do svojej dispozičnej sféry. Súd tak samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v danom prípade nepovažoval za spornú skutočnosť.

108. Súd na záver udáva, že neboli naplnené predpoklady ustanovené v § 282 CSP, z ktorého vyplýva, že pokiaľ žalovaný uzná nárok uplatnený žalobcom alebo jeho časť, rozhodne súd na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku. Žalovaná nárok žalobcu neuznala, konania sa nezúčastnila a k žalobe

sa nevyjadřila. Okrem toho v prejednávanej veci sa jedná o spor spotrebiteľský, kedy spotrebiteľ požíva zvýšenú ochranu tak, ako to predpokladá ust. § 290 až 306 CSP a s prihliadnutím na túto zvýšenú ochranu zo strany súdu vo vzťahu k žalovanému, t.z. vo vzťahu k spotrebiteľovi z čoho vyplýva s prihliadnutím na ust. § 295 CSP, súd môže výnimočne vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhl, preto sa vo vzťahu k spotrebiteľovi prikláňa k tzv. vyšetrovaciemu princípu, pokiaľ je to potrebné pre rozhodnutie vo veci (porovnaj Krajský súd Trenčín sp.zn. 5Co/244/2017 zo dňa 08. 11. 2017).

109. V prípade spotrebiteľských sporov nie je uznanie dlhu žalovaným - spotrebiteľom pred súdom skutočnosťou, ktorá by zbavovala súd povinnosti preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je právnym základom uplatneného nároku z toho hľadiska, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Priečilo by sa zásade spravodlivosti, ak by v konaní pasívni spotrebiteľia boli zvýhodňovaní voči spotrebiteľom, ktorí dlh pred súdom uznajú, a to častokrát len z obavy, že v opačnom prípade im nebude umožnené uhradiť dlh v splátkach, z dôvodu neinformovanosti, neznalosti svojich práv, pocitu bezmocnosti voči dodávateľovi, ktorý je v konaní právne zastúpený a pod. (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17Co/79/2015 zo dňa 25. 2. 2016).

110. Prejav žalovaného, že uznáva žalobu je možné interpretovať napr. aj tým, že je si vedomý toho, že určité záväzky voči žalobcovi nesplnil. Keďže žalovaný môže uznať nárok žalobcu čo i len do určitej výšky alebo čo do základu, tento prejav uznania musí byť natoľko určitý, aby nevyvolával pochybnosti o tom, čo bolo jeho obsahom. Samotný prejav žalovaného, že so žalobou súhlasí za takýto určitý prejav podľa nemožno považovať (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8Co/92/2019 z 29. 06. 2020).

111. „Keďže ide o konanie s tzv. slabšou stranou, je potrebné dôsledne vyžadovať náležitosti uznávacieho právneho úkonu. V tomto smere odvolací súd poukázal na skutočnosť, že výrazový prostriedok „je si vedomý dlhu“, „chce dlžnú sumu zaplatiť“ nemožno bez ďalšieho považovať za uznávací prejav. Nie je možné uznanie výšky nároku bez toho, aby sa uznal jeho základ. Prejav žalovaného, tak ako je zachytený v zápisnici z pojednávania na súde prvého stupňa, nie je natoľko jasný a jednoznačný, aby z neho bolo možné usúdiť, že jeho úmyslom bolo skutočne uznanie základu aj výšky nároku. Z vyjadrenia žalovaného nie je zrejmé, v akom rozsahu považuje žalobu za opodstatnenú. Byť si vedomý dlhu ešte samo osebe neznamená, že dlžník svoj dlh aj uznáva. V prípade spotrebiteľských sporov je súd povinný preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je právnym základom uplatneného nároku z toho hľadiska, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, či spĺňa obsahové požiadavky ustanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch a pod. V spotrebiteľských sporoch možno za relevantný považovať iba informovaný uznávací prejav vôle spotrebiteľa, t. j. taký, ku ktorému spotrebiteľ pristúpil až po tom, čo súd prvej inštancie vykonal poučenie podľa § 292 písm. b) CSP, teda vhodným spôsobom, nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti.“ (rozsudok NS SR z 30. novembra 2021 sp. zn. 7Cdo/179/2020)

112. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

113. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

114. Ako vyplýva z § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

115. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

116. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. (nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017)

117. Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť (napríklad bez udania dôvodu)(uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010).

118. Žalobca bol v predmetnej veci prevažne neúspešný, nakoľko si pôvodne uplatňoval sumu 644,19 eur s príslušenstvom, priznaných mu bolo 129,83 eur s príslušenstvom, zaviniť zastavenie konania v časti o zaplatenie 74,07 eur s príslušenstvom z dôvodu späťvzatia žaloby bez udania dôvodu a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá.

119. Z pôvodne uplatnenej sumy 644,19 eur s príslušenstvom, tak bol žalobca úspešný iba ohľadne sumy 129,83 eur spolu s príslušenstvom.

120. Žalobcov úspech tak predstavoval 20,15 % a neúspech 79,85 %. Úspešnejšej žalovanej tak po odrátaní neúspechu od jej úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 59,70 % (79,85 % – 20,15 % = 59,70 %).

121. Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel nemá, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17 CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovanej v konaní žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že jej nárok na náhradu trov konania nepriznal. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej sp. zn. 6 Cdo 166/2016zo dňa 26.10.2016, obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 5/2017 zo dňa 25.1.2017 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 14/2018 zo dňa 28.02.2018

Poučenie:

20

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.